

एस. सी. आर. २६१

(इंग्रजीत टंकलिखित न्यायनिर्णयाचा मराठी अनुवाद)

एस. नूरदीन

वी .एस. थिरु वेंकीटा रेड्डीयार आणि इतर

फेब्रुवारी ७, १९९६

[के. रामास्वामी आणि बी. एल. हंसारिया, न्या. न्या.]

नोंदणी अधिनियम, १९०८ :

कलमे १७(१), १७(२) – तडजोडीचा हुकूमनामा - सक्तीने नोंदणी करण्यायोग्य आहे की नाही - असा हुकूमनामा तडजोडीवर दिला असला तरी, न्यायालयीन दाव्यात न्यायालयाच्या हुकूमनाम्याचा आणि आदेशाचा भाग होतो – ज्या स्थावर मालमत्तेची विक्री सदरच्या खटल्यात आक्षेपित आहे, ती खटल्याच्या किंवा दाव्याच्या विषयाखेरीज इतर मालमत्ता नसतात - म्हणून त्यांची सक्तीने नोंदणी करण्याची आवश्यकता नसते.

नागरी प्रक्रिया संहिता, १९०८ :

आदेश ३८ नियम ८ आणि आदेश २१ नियम ५८ — खालील कार्यवाही :- दिवाणी

कार्यवाही – मालमत्तेची जप्ती न्यायनिर्णयापूर्वी करण्यात आली आहे, ते खटल्यातील दिवाणी

कार्यवाहीचा भाग बनतात-अशा प्रकारे ते हुकूनामाच्या भाग बनतात.

भूपसिंग विरुद्ध रामसिंग मेजर, [१९९५] ५ एससीसी ७०९, वर अवलंबून.

रामदास विरुद्ध जगरनाथ प्रसाद, ए. आय. आर. (१९६०) पटणा १७९; एम.पी. रेड्डीयार विरुद्ध ए. अम्मल, ए. आय. आर. (१९७१) मद्रास १८२; गोविंदस्वामी विरुद्ध रासू ए. आय. आर. (१९३५) मद्रास २३२ आणि सी. एम. पिल्लई विरुद्ध एच.एस.एस.एस.एस. काधिरी थायकल, ए. आय. आर. (१९७४) मद्रास.१९९, मान्य ..

छोटीबाई दौलतराम विरुद्ध : मनसुखलाल जसराज, ए. आय. आर. (१९४१) मुंबई १ आणि गणेशलाल विरुद्ध रामगोपाल, ए. आय. आर. (१९५५) राज . १७, अमान्य .

दिवाणी अपिलीय अधिकारिता : १९७८ चे दिवाणी अपील क्रमांक ७७९.

केरळ उच्च न्यायालयाच्या २४.६.७७ च्या सी.आर.पी. क्रमांक ३३७५ मधील १९७६-१ च्या न्यायनिर्णय आणि आदेशावरून.

अपिलकर्त्यासाठी एन. सुधाकरन.

उत्तरवादींसाठी एम.पी.विनोद.

न्यायालयाचा खालील आदेश पारित करण्यात आला:

विशेष अनुमतीद्वारे हे अपील केरळ उच्च न्यायालयाच्या विद्वान एकल न्यायाधीशांनी

सीआरपी क्रमांक ३३७५/७६ मध्ये २४ जून १९७७ रोजी दिलेल्या आदेशावरून उद्भवले. वस्तुस्थिती वादात नाही. दुसरा उत्तरवादी डी. जे. गोंजागो याच्याकडून थकीत रक्कम वसूल करण्यासाठी पलाई सेंट्रल बँक लिमिटेडने क्लिऑन येथील उपविभागीय न्यायाधीशांच्या न्यायालयात ओ.एस.क्रमांक ९५/५३ दाखल केला होता. आदेश ३८ नियम सी ६, दिवाणी प्रक्रिया संहिता, १९०८ [थोडक्यात 'संहिता'] अन्वये वादपत्राच्या अनुसूचीत नमूद केलेल्या काही मालमत्ता आणि याचिकेतील बाब क्र. १ ते ७ ह्या न्यायनिर्णयापूर्वी जप्त करण्यात आल्या होत्या. ३ एप्रिल १९५४ रोजी तडजोडीचा हुकूमनामा करण्यात आला ज्यात हुकूमनामाधारकाला वर नमूद केलेल्या अतिरिक्त मालमत्तांपैकी बाब क्रमांक १ ते ७ सह अनुसूचीत नमूद केलेल्या मालमत्ता ठेवण्याचा अधिकार देण्यात आला. दरम्यान, सदर बँकेचे दिवाळे निघाले. परिसमापकाने त्या मालमत्ता विक्रीसाठी काढल्या. २६ जून १९६९ रोजी कोर्टाच्या परवानगीने हुकूमनामाधारकाने त्या मालमत्ता अंमलबजावणी अंतर्गत खरेदी केली आणि विक्रीची पुष्टी झाली. २५ एप्रिल १९७४ रोजी या प्रकरणाचा विषय असलेल्या या मालमत्ता परिसमापकाने पहिले उत्तरवादी-थिरु वेंकीता रेड्डीयार यांना विकल्या.

अपीलकर्ते एस. नूरदीन, ओ.एस. क्रमांक ३८/६०, अधीनस्थ न्यायाधीश, क्लिऑन यांच्या कोर्टाची फाईल मधील वादी यांनी डी. जे. गो गोंजागो यांच्याविरोधात पैशाच्या दाव्याच्या वसुलीसाठी दावा दाखल केला. २८ मार्च १९६१ रोजी पैशाचा हुकूमनाम पारित करण्यात आला. याचिकेतील बाब १ ते ७ अंतर्गत येणाऱ्या मालमत्ता १३ जानेवारी १९६९

रोजी रीतसर जप्तीनंतर ओ.एस.क्रमांक ९५/५३ मधील हुकूमनामा आदेशाच्या अंमलबजावणी अंतर्गत विकल्या गेल्या. १३ सप्टेंबर १९७४ रोजी विक्रीची पुष्टी झाली. त्यामुळे अपीलकर्त्याने ई.ए.क्र.५७/७५ मध्ये तडजोड हुकूनामाच्या बाबी १ ते ७ वर ओ.एस. क्र. ९५/५३ मधील हुकूनामाच्या अंमलबजावणीत मालमत्तेची विक्री वैध नाही आणि ती त्याला बांधकारक नाही, अशी घोषणा करण्यासाठी दाखल केले. अंमलबजावणी न्यायालय आणि सीएमएमधील जिल्हा न्यायालयाने ते कायम केले. त्यामुळे उत्तरवादी उच्च न्यायालयात सीआरपी दाखल करण्यासाठी आला. उच्च न्यायालयाने असे म्हटले आहे की, बाबी क्र. १ ते ७ अनुसूचीत नमूद केलेल्या मालमत्तेचा भाग नव्हत्या तरी ते ओ. एस. क्रमांक ९५/५३ मधील दाव्याचा विषय बनल्या ज्यात ३.४.१९५४ रोजी शेवटी तडजोडीचा हुकूम पारित करण्यात आला, १९५३ पासून मालमत्ता जप्त करण्यात आल्या होत्या. त्यामुळे त्या दावा मालमत्तेचा भाग बनल्या. परिणामी, त्यांना सक्तीने नोंदणी करण्याची आवश्यकता नाही. त्यामुळे हा हुकूमनाम रद्द केला जाऊ शकत नाही. अपीलकर्त्याला मालमत्तेचा कोणताही वैध अधिकार मिळत नाही कारण त्या आधीच विकल्या गेल्या आहेत.

अपीलकर्त्यांचे विद्वान वकील श्री सुधाकरन यांनी असा युक्तिवाद केला की ३.४.५४ च्या तडजोड हुकूमनाम्यातील बाबी १ ते ७ हे गोंझागोच्या देय कर्जाच्या वसुलीसाठीच्या ओ. एस. क्रमांक ९५/५३ चा विषय नव्हत्या. नोंदणी अधिनियम, १९०८ [थोडक्यात सदर 'अधिनियम'] च्या कलम १७ (१) अन्वये हुकूनाम्याची नोंदणी करणे आवश्यक होते, जे केले गेले नाही. म्हणून,

निर्णीत - ऋणको गोंझागो यांचा हक्क, अधिकार आणि हितसंबंध काढून घेण्यात आले नाही. अपीलकर्त्याने मालमत्ता खरेदी केल्याने आणि न्यायालयीन विक्रीमध्ये मालमत्ता नोंदवल्या गेल्याने त्याला अधिक चांगला अधिकार मिळाला. त्यामुळे उच्च न्यायालयाचा दृष्टिकोन कायद्याच्या दृष्टीने चुकीचा होता. आम्हाला वादात कोणताही जोर दिसत नाही.

वादात नसलेली वस्तुस्थिती स्पष्ट करणे आवश्यक आहे. २६ जून १९६९ पर्यंत ओ. एस. क्रमांक ९५/५३ मध्ये न्यायनिर्णयापूर्वी जप्ती करण्यात आली होती, ज्या तारखेला मालमत्तेच्या वस्तूची अंमलबजावणी अंतर्गत विक्री झाली होती आणि न्यायालयाच्या विक्रीतून परिसमापक हा खरेदीदार बनला होता. त्याबाबतची विक्री निश्चित झाली. संपूर्ण विक्रीमध्ये अनुसूची नमूद केल्या व्यतिरिक्त अनुसूचीत नमूद केलेल्या बाबी आणि याचिकेत नमूद केलेल्या बाबी १ ते ७ यांचा समावेश आहे. बँक आणि निर्णीत - ऋणको यांच्यात तडजोड झाल्याचे दिसून येते. त्यानुसार, ३ एप्रिल १९५४ रोजी सर्व मालमत्तांचा समावेश असलेला हुकूमनामा पारित करण्यात आला.

त्यामुळे, प्रश्न उद्भवतो: तडजोडीअंतर्गत पारित केलेल्या हुकूमनामाला कायद्याच्या कलम १७ च्या उप-कलम (२) च्या खंड (६) मध्ये किंवा कायद्याच्या कलम १७ च्या उप-कलम (२) च्या खंड (६) मधील मुख्य भागाला अपवाद असेल का? न्यायनिर्णयापूर्वी जप्ती म्हणजे मालमत्तेच्या मालकाला भार आहे जो भार निर्माण करणे, विक्री करणे किंवा त्यावर बोजा निर्माण करणे यापासून प्रतिबंधित करतो. न्यायनिर्णयापूर्वीची जप्ती कोणताही हक्क, अधिकार किंवा हितसंबंध निर्माण करत नाही, परंतु ते निर्णीत - ऋणकोला मालमत्तेवर कोणताही भार निर्माण करण्यास

अक्षम करते. शेवटी, जेव्हा हुकूनामा पारित केला जातो, तेव्हा मालमत्ता ही हुकूनाम्याचा भाग बनते जेणेकरून हुकूनामा धारकाला हुकूनामा-कर्ज वसूल करण्यासाठी मालमत्तेवर कारवाई करण्यास सक्षम बनवता येईल, प्रश्न असा आहे: खटल्यात नमूद केलेल्या अनुसूचीचा भाग नसलेल्या मालमत्ता अजूनही हुकूनाम्याचा भाग असतील का? मालमत्तेचा विशेष उल्लेख केला जाणे बंधनकारक नाही, ते केवळ संहितेच्या आदेश ३४ च्या संबंधित खंडांतर्गत तारण दाव्यात आहे. हुकूनामा धारकाला याचिकेत नमूद केलेल्या बाबींवर कारवाई करण्याचा अधिकार आहे. हुकूनामाच्या इतर पद्धतींमध्ये तरतूद केल्याप्रमाणे हुकूनामा अंमलात आणला जाईल. दुसऱ्या शब्दात, जप्त मालमत्ता देखील हुकूनामाचा अविभाज्य भाग म्हणून विकल्या जाऊ शकतात. मालमत्ता जरी अनुसूचीचा भाग नसल्या तरी त्या हुकूनामाचा भाग बनतील.

असे दिसून आले आहे की अनुसूचीव्यतिरिक्त, स्वतंत्र अर्जाद्वारे, संहितेच्या ऑर्डर ३८ नियम ६ अंतर्गत बाबी १ ते ७ देखील जप्त केल्या गेल्या होत्या. तडजोडीमध्ये, निर्णीत - ऋणकोने सहमती दर्शविली की हुकूनामाच्या अंमलबजावणीमध्ये या मालमत्तांवर कारवाई केली जाईल. अशा प्रकारे, अनुसूचीमध्ये नमूद केलेल्या मालमत्ता तसेच बाबी १ ते ७ म्हणून स्वतंत्रपणे नमूद केलेल्या मालमत्ता ह्या हुकूनाम्याचा भाग बनल्या.

प्रश्न असा आहे की: संहितेच्या आदेश ३८ नियम ६ अंतर्गत कार्यवाही दिवाणी कार्यवाहीचा भाग आहे का? असे दिसून येते की जेव्हा आदेश ३८ नियम १ अंतर्गत न्यायनिर्णयापूर्वी जप्ती साठी अर्ज केला जातो, तेव्हा खंड (i), (ii), (iii) आणि (iv) मध्ये नमूद केल्याप्रमाणे, जर

उत्तरवादीने प्रतिभूती सादर केल्यास मालमत्ता जप्त करण्याची गरज भासत नाही. असे करण्यात अयशस्वी झाल्याबद्दल, नियम ६ न्यायालयाला न्यायनिर्णयापूर्वी मालमत्ता जप्त करण्याचा अधिकार प्रदान करतो जेथे कोणतेही कारण दाखवले जात नाही किंवा प्रतिभूती सादर केलेली नाही. त्यानंतर नियम ७ मध्ये जप्तीची पद्धत प्रदान केली गेली आहे. त्यात असे म्हटले आहे की "अन्यथा स्पष्टपणे उपबंधित केली असेल त्याव्यतिरिक्त, हुकूनामाची अंमलबजावणी करताना मालमत्ता जप्त करण्यासाठी उपबंधित केलेल्या रीतीने जप्ती करण्यात आली पाहिजे." नियम ८ न्यायनिर्णयापूर्वी जप्त केलेल्या मालमत्तेवरील हक्क मागण्याचा अभिनिर्णय प्रदान करतो. आदेश २१ नियम ३८ अन्वये जप्ती आणि आदेश २१ नियम ३८ अंतर्गत अभिनिर्णय प्रक्रिया प्रदान करण्यात आली आहे.

संहितेच्या कलम १४१ मध्ये अशी तरतूद आहे की त्यात दाव्याच्या संदर्भात उपबंधित केलेली कार्यपद्धती लागू करता येईल तेथवर, दिवाणी अधिकारिता असेलेल्या कोणत्याही न्यायालयातील सर्व कार्यवाहीमध्ये अनुसरण करण्यात येईल. स्पष्टीकरण हे शंका वाढवते की "कार्यवाही" या अभिव्यक्तीमध्ये आदेश ९ अंतर्गत कार्यवाही समाविष्ट आहे, परंतु घटनेच्या अनुच्छेद २२६ अंतर्गत कोणत्याही कार्यवाहीचा समावेश नाही. त्यामुळे हे स्पष्ट होईल की आदेश ३८ नियम ८ अंतर्गत आणि आदेश २१ नियम ५८ अन्वये अभिनिर्णयासाठी नियोजित कार्यवाही ही एक दिवाणी कार्यवाही आहे. न्यायनिर्णयापूर्वी मालमत्ता जप्त केली जाते, तेव्हा ती खटल्यातील दिवाणी कार्यवाहीचा भाग बनतात. त्याद्वारे ती हुकूनामाचा भाग बनते.

प्रश्न असा आहे: अशा हुकूमनाम्याची नोंदणी करणे अनिवार्य आहे का ? भूप सिंह वि. राम सिंग मेजर (१९९५) ५ एस. सी. सी. ७०९ = ए. आय. आर. १९९६ एस. सी. १९६] मधील या न्यायालयाने तडजोड आदेश नोंदणी करणे अनिवार्य आहे का या प्रश्नावर विचार केला आहे. त्या प्रकरणात, पक्षकारांमधील मालमत्तेवर कोणताही पूर्व-अस्तित्वात असलेला अधिकार नव्हता, परंतु तडजोडी अंतर्गत प्रथमच हक्क निर्माण करण्याची मागणी करण्यात आली होती. कायद्याच्या कलम १७ अन्वये ते अनिवार्यपणे नोंदणी करण्यायोग्य दस्तऐवज नसल्याची भूमिका उच्च न्यायालयाने घेतली होती . या न्यायालयाने कलम १७ च्या उप-कलम (२) चे खंड (vi) कोणत्या परिस्थितीत लागू होईल याचा तपशीलवार विचार केला आणि परिच्छेद १८ मध्ये असे नमूद केले:

" वरील चर्चेच्या आधारे खंड (vi) मधील कायदेशीर स्थिती थोडक्यात खालीलप्रमाणे सांगता येईल.:

[१] तडजोड हा मुद्रांक शुल्क भरण्यास अडथळा आणणारे आणि नोंदणीशी संबंधित कायद्याला छेद देणारे साधन नाही, या अर्थाने तडजोड आदेश खरा असेल तर नोंदणीची आवश्यकता भासणार नाही.

उलट परिस्थितीत, नोंदणी करणे आवश्यक आहे.

[२] तडजोडीचा हुकूमनामा प्रथमच १०० रुपये किंवा त्यापेक्षा अधिक किमतीच्या स्थावर मालमत्तेत हक्क, अधिकार किंवा हितसंबंध कोणत्याही पक्षकाराच्या बाजूने निर्माण करण्याचा असेल तर तो हुकूमनामा किंवा आदेश याची नोंदणी आवश्यक

आहे.

[३] उपरोक्त प्रिव्ही कौन्सिल आणि या न्यायालयाच्या प्रकरणांमध्ये जशी स्थिती होती त्याप्रमाणे जर हुकूमनामा कलम १७ च्या उप-कलम (१) मधील कोणत्याही खंडाकडे लक्ष वेधत नसेल, तर या हुकूमनाम्याला नोंदणीची आवश्यकता भासणार नाही, हे उघड आहे.

[४] जर हुकूमनामा लाहोर प्रकरणातील स्थितीप्रमाणे तडजोडीच्या अटींना मूर्त स्वरूप देत नसतील, तर तडजोडीच्या अटींपासून लाभ मिळू शकत नाही, जरी प्रश्नांकित तडजोडीमुळे खटला निकाली काढावा लागला तरी.

[५] हुकूमनाम्याद्वारे हाताळलेली मालमत्ता "दाव्याचा किंवा कार्यवाहीचा विषय" नसल्यास, अधिनियम २१/१९२९ द्वारे या खंडाच्या दुरुस्तीमुळे उप-कलम [२] चे खंड [vi] कार्यान्वित होणार नाही, ज्याचे मूळ प्रिव्ही कौन्सिलच्या उपरोक्त निर्णयात आहे, ज्यानुसार मूळ खंड आकर्षित केले गेले असते, जरी ते कायदेशीर प्रकरण नसलेल्या मालमत्तेचा समावेश असले तरीही."

हे पाहिले जाईल की इतर प्रकरणांप्रमाणे तडजोडीच्या अटींचा अंतर्भाव या आदेशात नसेल, तर संबंधित तडजोडीमुळे खटला निकाली काढावा लागला तरी तडजोडीच्या दृष्टीने लाभ मिळू शकत नाही. जर हुकूमनाम्याद्वारे हाताळण्यात आलेली मालमत्ता "खटल्याचा किंवा कार्यवाहीचा विषय" नसेल, तर २१/१९२९ अधिनियमाद्वारे या खंडात सुधारणा केल्यामुळे उप-

कलम (२) चे खंड (vi) कार्यान्वित होणार नाही, ज्याचे मूळ प्रिक्ही कौन्सिलच्या वरील निर्णयात आहे, ज्यानुसार मूळ खंड आकर्षित झाला असता जरी त्याला दाव्यांतर्गत नसलेल्या मालमत्तेचा समावेश असला तरीही.

सदर कायद्याच्या कलम १७(१) मध्ये अशी तरतूद करण्यात आली आहे की, दस्तऐवज ज्या मालमत्तेशी त्यांचा संबंध आहे तो दस्तऐवज किंवा मृत्युपत्र विषयक नसलेला दस्तऐवज असेल, जो मालमत्ता शंभर रुपये किंवा त्याहून अधिक किमतीचा असेल व जो स्थावर मालमत्तेत कोणताही हक्क, अधिकार, किंवा हितसंबंध, मग तो विद्यमान असो वा त्यापुढील स्वरूपात तयार करणे, घोषित करणे, सोपविणे, मर्यादा घालणे किंवा शमविण्याचे साधन असेल तर सदर दस्तऐवजाची नोंदणी केली जाईल.

"उप-कलम (१) च्या खंड (बी) आणि (सी) मधील काहीही लागू होत नाही-

X X XX XX XX XX XX

(vi) तडजोडीवर व्यक्त केला जाणारा हुकूमनामा किंवा आदेश वगळता न्यायालयाचा कोणताही हुकूमनामा किंवा आदेश आणि खटल्याचा किंवा कार्यवाहीचा विषय असलेल्या स्थावर मालमत्तेव्यतिरिक्त इतर स्थावर मालमत्तेचा समावेश आहे."

येथे आम्ही या प्रश्नाशी संबंधित आहोत की ओ.एस. क्रमांक १५/५३ मधील हुकुनाम्याच्या अंमलबजावणीत विक्रीसाठी आणलेल्या मालमत्तेपैकी बाबी १ ते ७ ह्या खटल्याच्या किंवा कार्यवाहीच्या विषयाशी संबंधित न्यायालयाचा हुकूमनामा किंवा आदेशाचा भाग आहेत का. स्वतंत्र अर्जात नमूद केलेल्या मालमत्तेपैकी १ ते ७, जे न्यायनिर्णयापूर्वी जप्तीचा विषय होते, ते सी. पी. सी. च्या आदेश ३८ नियम ६ अंतर्गत कार्यवाहीमध्ये हुकूमनामा आणि न्यायालयाच्या आदेशाचाही भाग बनल्या आहेत असे आम्ही आधीच मानले आहे. त्यामुळे, हुकूमनामा, जरी तडजोडीवर पारित झाला, तरी तो न्यायालयीन कामकाजात न्यायालयाच्या हुकूमनाम्याचा आणि आदेशाचा भाग बनला. ज्या स्थावर मालमत्तेची विक्री केली जाते, ती खटला किंवा कार्यवाहीच्या विषयाव्यतिरिक्त इतर मालमत्ता नाही. ज्या स्थावर मालमत्तेची विक्री आक्षेपित आहे त्या दाव्याच्या किंवा कार्यवाहीच्या विषयाव्यतिरिक्त इतर मालमत्ता नाहीत. त्यामुळे उच्च न्यायालयाचा दृष्टिकोन कायद्याच्या दृष्टीने योग्य आहे.

विद्वान एकल न्यायाधीशाने नमूद केल्याप्रमाणे, मद्रास उच्च न्यायालय आणि पाटणा उच्च न्यायालयाने रामदास विरुद्ध जगरनाथ प्रसाद, ए. आय. आर. (१९६०) पाटणा १७९; एम. पी. रेड्डीयार विरुद्ध ए. अम्माल, ए. आय. आर. (१९७१) मद्रास १८२; गोविंदस्वामी विरुद्ध रासू, ए. आय. आर. (१९३५) मद्रास २३२ आणि सी. एम. पिल्लई विरुद्ध एच.एस.एस.एस.एस. काधिरी थायकल, ए. आय. आर. (१९७४) मद्रास .१९९मध्ये समान दृष्टिकोन घेतला होता. छोटीबाई दौलतराम विरुद्ध मनसुखलाल जसराज, ए. आय. आर. (१९४१) मुंबई १ आणि गणेशलाल

विरुद्ध रामगोपाल, ए. आय. आर. (१९५५) राज. १७, . मध्ये विरोधाभासी दृष्टिकोन घेतले गेले होते. छोटीबाईच्या केसमध्ये (मुंबई उच्च न्यायालय) हे साध्या पैशाच्या हुकूमाम्याचे प्रकरण होते आणि न्यायनिर्णयापूर्वी मालमत्ता जप्त केल्या नव्हत्या, परंतु तडजोडीने हुकूमाम्याच्या अंमलबजावणीमध्ये त्या विकल्या गेल्या होत्या. त्यांची नोंदणी झालेली नसल्याच्या कारणावरून या विक्रीला आक्षेपित करण्याची मागणी करण्यात आली होती. म्हणून, कायद्याच्या कलम १७(१) चा वापर करून ते अनिवार्यपणे नोंदणी होण्यासारखे आहेत. कलम १७ (२)(vi) आकर्षित केले नव्हते. हा अपवाद विशेष कायदांतर्गत इतर कार्यवाहीना लागू होईल, परंतु दिवाणी कार्यवाहीला लागू होणार नाही, या आधारावर विद्वान न्यायाधीशांनी कार्यवाही केली होती. मुंबई उच्च न्यायालयाने घेतलेले मत कायद्याच्या दृष्टीने योग्य नाही. राजस्थान उच्च न्यायालयाने कोणतेही कारण न देता केवळ मुंबई उच्च न्यायालयाच्या मताचे पालन केले होते. त्यानुसार, आम्ही असे मानतो की मुंबई उच्च न्यायालयाचे तसेच राजस्थान उच्च न्यायालयाचे मत कायद्याने योग्य नाही.

त्यानुसार अपील फेटाळले जाते. खर्चाबाबत कोणताही आदेश नाही.

जी.एन.

अपील फेटाळले.

X-X-X-X

अस्वीकरण

या न्यायनिर्णयाच्या मराठी भाषेतील या अनुवादाचा वापर हा पक्षकारास त्याच्या/ तिच्या मातृभाषेमध्ये त्याचा अर्थ समजून घेण्यापुरताच मर्यादित राहिल आणि त्याचा इतर कोणत्याही कारणाकरता वापर करता येणार नाही तसेच इंग्रजी भाषेतील न्यायनिर्णय हाच सर्व व्यावहारिक आणि कार्यालयीन वापराकरिता विश्वसनीय असेल आणि तोच त्यातील आदेशाच्या निष्पादन आणि अंमलबजावणी करता वैध मानला जाईल.

X-X-X-X